

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1690

§. III. An, & quâ ratione Prælati Ecclesiastici, præsertim regularis, vel Capitulum, seu Conventus, vel Religiosi singuli agere, aut conveniri, in judicio possint?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61641)

De bonis, qua lib. Sc. & cit. Cap. ult. h. tit. in 6. (cū in his, omnibus consensus Patris requiratur ad integrandam personam filii) nisi alieno nomine, ut Procurator. v. g. ster in iudicio, vel is sit de bonis Castrensibus, vel quasi Castrensibus, vel pater longius absit, qui procuratorem non reliquerit; aut inutili patre ad res suas curandas agere velit; vel in præparatoris tantū iudicii ante litis contestationem versetur, vel causæ sint beneficiales, spirituales, vel his annexæ, in quibus nec jus nec administratio ad patrem pertinet. Mulieres denique saltem honestæ, quod invitæ ad Iudicem trahi personaliter non possint, ex causa quacunque, de iure non expressa, possint verò, si velint, in causis saltem Civilibus, in iudicio per se stare ex *Cap. Mulieres secundo h. tit. in 6.* habetur, nisi sint feminae religiosæ, præsertim quæ sub clausura vivunt, quæ, nec vocari, nec admitti debent. De aliis, quibus de iure Civili interdictum est, stare in iudicio, videantur jura Civilia.

§. III.

An, & quâ ratione Prælati Ecclesiastici, præsertim Regularis, vel Capitulum seu Conventus, vel Religiosi singuli agere, aut conveniri, in Iudicio possint?

Potest Prælati Ecclesiastici, & Regularis, per se solus, absque consensu aut consilio Capituli, in Iudicio agere, & conveniri, de rebus & juribus communibus Monasterii, & tam ad Prælatus, quàm Capitulum communiter pertinentibus (nisi causa valdè gravis & ardua esset) quia talium bonorum liberam ad-

ministracionem, à lege, sive à jure sibi concessam habet independentem à Capitulo, & quamvis juxta communia jura, qui rem alienare non potest, nec possit eam in iudicium deducere, Prælati autem non possit sæpè talia bona solus alienare, consequenter nec possit pro iis, in iudicium deductis, sine consensu sui Capituli litigare; concedo, in hoc fieri non posse ab eo, qui suo nomine agit in iudicio, nego autem, quòd hoc verum sit de eo, qui alieno nomine agit in iudicio de aliqua, quam solus alienare non potest, sicuti Prælati Ecclesiæ agit in iudicio nomine Ecclesiæ. Hoc tamen, ut sine consensu sui Prælati, pro bonis etiam communibus Monasterii, in iudicio contendere possit Capitulum, aut Conventus Ecclesiæ, sive regularis hæc sit sive secularis, non concedit *cap. Causam 9. h. tit.* ob rationem scilicet priori contrariam, nisi sint causæ propriæ Capituli in bonis ad Capitulum solum spectantibus; vel nisi Capitulum agat pro recuperatione bonorum à Prælati illegitimè alienatorum, vel nisi consuetudo Ecclesiæ illius, aut peculiaria statuta aliud velint. Multo minus conceditur Regularibus singulis cujuscunque sextus sint, ut suo vel alieno nomine, per se, vel per alium ad agendum vel defendendum in iudicio stent, sine consensu & licentia sui Superioris *Cap. cum dilecta 2.2. de rescriptis.* Cū regularis talis non sit sui juris, neque bonorum dominium habeat: & hinc ratiōne contractus cum Religioso initii, non potest conveniri Religiosus, sed debet conveniri Monasterium, & si Religioso facta sit injuria, non potest ipse agere in iudicio, nisi Prælati sit absens, & nullum Pro-

Procuratorem ad talia negotia reliquerit, vel ipse Religiosus ex justa causa, studio- rum v. g. à Monasterio absens, licentiam Prælati sine periculo in mora, nec petere, nec expectare possit. Quòd si tamen ratione beneficii, quod habet cum illius administratione, etiamsi manuale hoc tantum sit, in iudicio contendere debeat, ratione professionis suæ, ratione injustæ ejectionis, ratione alimentorum &c. potest hæc facere, sine alia à Superiore petita, aut obtenta licentia *Cap. Cum deputari 16. h. tit.* non tantum ob regulam universalem, quòd pro iuribus suis stare in iudicio possit, cui administratio competit, sed etiam ob necessariam sui defectionem.

§. IV.

Utrum jus agendi in iudicio pro iuribus & rebus Ecclesie inferioris subiectæ Prælati superiori, pertineat ad superiorem, an ad inferiorem Rectorem, vel etiam ad Vicarium perpetuum?

Potest quidem in genere iudicii penes eum esse jus agendi pro suæ Ecclesie rebus, penes quem est administratio, ob allatam sæpius regulam, ita ut penes utrumque sit, tam superiorem quam inferiorem actualis administratio, uterque agere possit, præferendus tamen sit Superior, si hic agere velit, ob maiorem scilicet quam hic habet, auctoritatem *Clement. 1. de rescript.* Quòd si tamen actualis administratio tota sit penes inferiorem (non quidem temporalem tantum sed perpetuum beneficii talis Rectorem aut Vicarium) & penes superiorem tantum in habitu, immediatus administrator,

sive inferior Rector seu Vicarius perpetuus, in causis ad Ecclesiam illam & illius administrationem pertinentibus præferri debet in iudicio, nisi ob negligentiam aut aliud defectum inferioris Rectoris pateretur Ecclesia; quo in casu Superior, qui alias administrationi se immiscere non debet, Ecclesie causam suscipere potest, & debet: & hinc quamvis Episcopus pro iuribus quarumlibet Ecclesiarum Parochialium suæ Diocesis agere possit, velut Pastor pastorum, in causis tamen reddituum, decimarum &c. Parocho competentium vel Vicario perpetuo, Parocho, aut dicto Vicario, potior incumbit agendi in iudicio licentia, cui immediate horum bonorum, administratio competit.

§. V.

Utrum excommunicatus possit stare in iudicio?

Agere quidem non potest excommunicatus maiore excommunicatione, sive per se, sive per aliud, sive civiliter, sive criminaliter agere velit (nisi in causa suæ excommunicationis, aut nisi toleratus sit, & nec à iudice, nec à parte repellatur) conveniti tamen potest, ut reus, ne ex malicia sua fructum habeat, & saltem per alium in iudicio velit respondere, *Cap. Intelleximus 7. h. tit. & Cap. Decernimus 8. De sententia excommunicationis. in 6.* Quòd si verò de bono publico Ecclesie ageretur, vel ad animæ periculum devitandum, excommunicato comparandum esset, vel ob reum v. g. fugitivum, periculum esset in mora, vel si ad præmissa sibi facienda impeditur excommunicatus, posset etiam in iudicio agere,